

Środa, 19 maja 2021 r.

P9_TA(2021)0240

Strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie strategii europejskiej na rzecz integracji systemów energetycznych (2020/2241(INI))**

(2022/C 15/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194,
- uwzględniając porozumienie paryskie w sprawie klimatu z dnia 12 grudnia 2015 r.,
- uwzględniając cel zrównoważonego rozwoju ONZ nr 7 „Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lutego 2016 r. zatytułowany „Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia” (COM(2016)0051),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 listopada 2018 r. zatytułowany „Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” (COM(2018)0773),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. zatytułowany „Europejska strategia w zakresie danych” (COM(2020)0066),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 marca 2020 r. zatytułowany „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020)0102),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Impuls dla gospodarki neutralnej dla klimatu: strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego” (COM(2020)0299),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 lipca 2020 r. zatytułowany „Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu” (COM(2020)0301),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 września 2020 r. zatytułowany „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. – Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli” (COM(2020)0562),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. zatytułowany „Fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia” (COM(2020)0662),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2020 r. dotyczący strategii UE na rzecz ograniczenia emisji metanu (COM(2020)0663),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 14 października 2020 r. na temat stanu unii energetycznej (COM(2020)0950),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 14 października 2020 r. z postępów w dziedzinie konkurencyjności w zakresie czystej energii (COM(2020)0953),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 14 października 2020 r. z postępów w dziedzinie efektywności energetycznej (COM(2020)0954),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 14 października 2020 r. z postępów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych (COM(2020)0952),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 14 października 2020 r. zatytułowane „Ceny i koszty energii w Europie” (COM(2020)0951),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 listopada 2020 r. zatytułowany „Strategia UE mająca na celu wykorzystanie potencjału energii z morskich źródeł odnawialnych na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości” (COM(2020)0741),

Środa, 19 maja 2021 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie przyszłości systemów energetycznych w unii energetycznej, mających zapewnić transformację energetyczną oraz realizację celów w zakresie energii i klimatu w okresie do roku 2030 i późniejszym,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie nowego celu klimatycznego UE na 2030 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 12 grudnia 2019 r.,
- uwzględniając inicjatywę dotyczącą wodoru, z którą wystąpiła w Linzu 17 i 18 września 2018 r. austriacka prezydencja Rady,
- uwzględniając inicjatywę na rzecz zrównoważonej i inteligentnej infrastruktury gazowej dla Europy, zaproponowaną w Bukareszcie 1 i 2 kwietnia 2019 r. przez rumuńską prezydencję Rady,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającą dyrektywę 91/157/EWG ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009 ⁽³⁾ (rozporządzenie TEN-E),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 ⁽⁴⁾, obecnie poddawane przeglądowi,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych ⁽⁷⁾ (dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej ⁽⁸⁾ (dyrektywa o efektywności energetycznej),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

⁽²⁾ Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 39.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 210.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125.

Środa, 19 maja 2021 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej ⁽¹⁰⁾,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 ⁽¹¹⁾;
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie zmiany klimatu – europejska, długofalowa i zgodna z porozumieniem paryskim wizja strategiczna na rzecz dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki ⁽¹²⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie alarmującej sytuacji klimatycznej i środowiskowej ⁽¹³⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) ⁽¹⁴⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽¹⁵⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie kompleksowego europejskiego podejścia do magazynowania energii ⁽¹⁶⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lipca 2020 r. w sprawie przeglądu wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej ⁽¹⁷⁾,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Transportu i Turystyki,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A9-0062/2021),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z porozumieniem paryskim oraz w oparciu o zasadę równości i najlepszą dostępną wiedzę naukową Parlament, Rada i Komisja, aby ograniczyć wzrost temperatury na świecie do 1,5 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej, poparły cel zakładający osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.;
- B. mając na uwadze, że Komisja zaproponowała wspólny cel ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do roku 2030, natomiast Parlament zatwierdził cel w postaci redukcji emisji gazów cieplarnianych o 60 % do roku 2030;
- C. mając na uwadze, że w sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej z 2020 r. wskazano, iż zapotrzebowanie na energię w UE zmniejsza się w ujęciu ogólnym, ale wzrasta w niektórych sektorach takich jak transport oraz technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT);
- D. mając na uwadze, że około 40 % całkowitego zużycia energii w UE przypada na budynki i że powstaje w nich 36 % emisji gazów cieplarnianych pochodzących z energii, a 5–9 % energii elektrycznej na świecie zużywa się na potrzeby ICT;
- E. mając na uwadze, że 70 % energii pierwotnej zużytej w UE w 2017 r. pochodziło z paliw kopalnych (ropy, gazu ziemnego i węgla) ⁽¹⁸⁾;
- F. mając na uwadze, że Międzynarodowa Agencja Energetyczna szacuje, iż w przybliżeniu jedna trzecia emisji metanu na świecie pochodzi z sektora energetycznego;
- G. mając na uwadze, że osiągnięcie neutralności klimatycznej wymaga odejścia od systemu opartego w dużej mierze na paliwach kopalnych w kierunku systemu wysoce energooszczędnego, neutralnego pod względem klimatu i opartego na odnawialnych źródłach energii;
- H. mając na uwadze, że integracja systemu energetycznego oznacza skoordynowane planowanie i eksploatację całego systemu energetycznego, z uwzględnieniem różnorodnych nośników energii i połączonej infrastruktury oraz wszystkich konsumentów końcowych;

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 23 z 21.1.2021, s. 11.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0078.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0079.

⁽¹⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

⁽¹⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0198.

⁽¹⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0199.

⁽¹⁸⁾ Sprawozdanie Eurostatu z 2019 r. w sprawie statystyk dotyczących energii, transportu i środowiska: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9>

Środa, 19 maja 2021 r.

- I. mając na uwadze, że integracja systemu energetycznego może dać odpowiedź na wiele wyzwań wynikających z transformacji energetycznej, a w szczególności wyzwań związanych z dekarbonizacją, optymalizacją i zbilansowaniem sieci energetycznych, i tym samym zagwarantować bezpieczeństwo dostaw i zwiększyć strategiczną autonomię UE;
- J. mając na uwadze, że dwojaka transformacja – ekologiczna i cyfrowa – sieci energetycznych będzie wymagać bezprecedensowych inwestycji publicznych i prywatnych w modernizację infrastruktury oraz wdrożenie w razie konieczności nowej infrastruktury, a także inwestycji w renowację budynków oraz badania naukowe i rozwój;
- K. mając na uwadze, że integracja systemów energetycznych może przyspieszyć transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, przy czym celem jest utrzymanie kosztów ponoszonych przez europejskich obywateli, władze i przedsiębiorstwa w realistycznych granicach i jednocześnie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, ochrona zdrowia i środowiska oraz promowanie wzrostu, innowacji i wiodącej pozycji w przemyśle w skali globalnej; mając na uwadze, że integracja sektora energetycznego musi przebiegać w sposób racjonalny pod względem kosztów;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być skutecznie stosowana przy każdym planowaniu podaży energii i popytu na nią oraz w decyzjach dotyczących polityki i inwestycji, co oznacza, że każdą decyzję należy systematycznie oceniać pod kątem alternatywnych, racjonalnych pod względem kosztów oraz pod względem technicznym, ekonomicznym i środowiskowym środków w zakresie efektywności energetycznej;
- M. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 pokazał, iż niezwykle istotna jest możliwość polegania na bezpiecznym i elastycznym systemie energetycznym; mając na uwadze, że z powodu dodatkowych kosztów energii elektrycznej i ogrzewania zwiększyły się obciążenia gospodarstw domowych;
 1. popiera kierunek przedstawiony przez Komisję w komunikacie w sprawie strategii dotyczącej integracji systemów energetycznych, a mianowicie hierarchię priorytetów w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii, dekarbonizację zastosowań końcowych w wyniku bezpośredniej elektryfikacji oraz wykorzystanie paliw opartych na odnawialnych źródłach energii i paliw niskoemisyjnych w przypadku zastosowań, dla których nie istnieją rozwiązania alternatywne; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o stosowanie spójnego, długoterminowego podejścia w duchu solidarności i współpracy oraz o opracowanie stabilnych ram regulacyjnych dla zainteresowanych sektorów przemysłu i całego społeczeństwa; podkreśla, że obok sektora publicznego sektor prywatny będzie odgrywać kluczową rolę w pomyślnym i skutecznym wdrażaniu tej strategii oraz będzie wspierać budowę systemu energetycznego, który doprowadzi UE do neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r.;
 2. jest przekonany, że taka strategia może pomóc Unii wytyczyć drogę do osiągnięcia wyznaczonych celów klimatycznych, a jednocześnie utrzymać dostępność i przystępność cenową energii oraz bezpieczeństwo dostaw dzięki opracowaniu wysoce energooszczędnego, zintegrowanego, wzajemnie połączonego, odpornego, inteligentnego, multimodalnego, sprawiedliwego i zdekarbonizowanego systemu o obiegu zamkniętym; podkreśla, że w strategii tej, zwłaszcza po pandemii COVID-19, należy nakreślić wizję wsparcia gospodarki neutralnej dla klimatu, przewidującą też zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i konkurencyjności, pobudzenie zatrudnienia i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz ochronę zdrowia i środowiska, a także promowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i innowacji;
 3. przypomina, że ważne jest uwzględnianie różnorodności krajowych systemów energetycznych i wyzwań; zachęca Komisję, aby przeanalizowała różne ścieżki dekarbonizacji, które mogą pomóc poszczególnym państwom członkowskim w wykorzystaniu najwydajniejszych rozwiązań prowadzących do obniżenia emisyjności, zgodnie z potrzebami i zasobami tych państw;

Optymalizacja i dekarbonizacja systemów energetycznych

4. ponownie wyraża poparcie dla zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, co oznacza, że należy nadać priorytetowe znaczenie oszczędności energii i przyrostowi wydajności; przypomina, że obieg zamknięty i bezpośrednia elektryfikacja, tam, gdzie to możliwe, stanowią ważną ścieżkę w kierunku dekarbonizacji; podkreśla potrzebę opracowania odpornego i neutralnego dla klimatu systemu energetycznego uwzględniającego zasadę oszczędności kosztowej; podkreśla, że konieczne jest opracowanie zestawu rozwiązań przyjaznych dla klimatu, które umożliwią rozwój najbardziej efektywnych energetycznie i opłacalnych technologii na rynku oraz pomogą zmniejszyć ślad węglowy i przyczynią się do zwiększenia niezależności energetycznej w Unii;
5. podkreśla liczne korzyści płynące z nasilenia działań prowadzących do efektywności energetycznej, takie jak mniejsze uzależnienie od importu energii, niższe rachunki za zużycie, zwiększona konkurencyjność przemysłu, a także ogólne korzyści dla klimatu i środowiska;
6. wzywa Komisję, aby oceniła możliwość stosowania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w nadchodzących przeglądach prawodawstwa i metodyki Unii oraz w nowych inicjatywach, zwłaszcza podczas planowania scenariuszy i infrastruktury oraz analizy kosztów i korzyści, a także poprzez zalecenia dla państw członkowskich dotyczące ustawodawstwa krajowego;

Środa, 19 maja 2021 r.

7. zwraca uwagę na wysokie zużycie energii w sektorze wodnym; wzywa Komisję, aby w ramach integracji systemów energetycznych rozważyła energooszczędne środki dla sektora wodnego UE oraz możliwość wykorzystania oczyszczonych ścieków jako dostępnego na miejscu źródła energii odnawialnej;

8. zauważa niewystarczające postępy państw członkowskich i całej Unii w obszarze efektywności energetycznej i renowacji budynków, co przedstawiono w sprawozdaniu z postępów w dziedzinie efektywności energetycznej z 2020 r.; wzywa Komisję, aby dokonała przeglądu celów określonych w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej i – po przeprowadzeniu dogłębnej oceny skutków – lepiej dostosowała je do celów klimatycznych, uwzględniając przy tym zalecenia wydane w toku procesu zarządzania unią energetyczną i plan dotyczący celów klimatycznych; wzywa Komisję do dokonania przeglądu istniejących środków i przyjęcia bardziej ukierunkowanych strategii politycznych, w szczególności w sektorach, w których postępy są niewystarczające, takich jak transport; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje strategię „fala renowacji” oraz zbliżający się przegląd dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej⁽¹⁹⁾; przypomina, jak ważna jest ocena wpływu zmienionych celów na przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP;

9. wzywa Komisję do rozszerzenia zasady efektywności energetycznej na cały łańcuch wartości i na wszystkie zastosowania końcowe, co będzie stanowić oszczędną metodę redukcji emisji; wzywa Komisję, aby zaproponowała konkretne inicjatywy w celu ograniczenia strat energii wzdłuż sieci przesyłowych i dystrybucyjnych w drodze przeglądu rozporządzenia TEN-E oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010⁽²⁰⁾;

10. z zadowoleniem przyjmuje nową strategię UE dotyczącą metanu; przypomina, że konieczne jest szybkie wdrożenie systemów monitorowania emisji metanu, opartych na technologiach obserwacji satelitarnej takich jak technologie opracowane w ramach programu Copernicus; wzywa Komisję, aby zaproponowała środki mające na celu dalsze ograniczenie emisji metanu w sektorze energetycznym; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia obowiązku monitorowania, zgłaszania i weryfikacji oraz wykrywania nieszczelności i ich naprawy;

11. zwraca uwagę na potencjał, jaki tkwi w ponownym wykorzystaniu odpadów, zwłaszcza energii i ciepła resztkowego z procesów przemysłowych, bioodpadów, budynków i centrów danych; zwraca uwagę na zrównoważoną produkcję energii pochodzącej z rolnictwa, konsumpcji żywności i leśnictwa; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podczas kolejnego przeglądu dyrektywy w sprawie odpadów⁽²¹⁾ opracowały skuteczne zachęty i modele biznesowe pozwalające kierować przemysłowe ciepło odpadowe i niemożliwe do uniknięcia ciepło odpadowe do sieci ciepłych lub je magazynować;

12. zwraca uwagę na wyzwanie, jakim jest dekarbonizacja ogrzewania i chłodzenia; apeluje o dalsze wdrażanie strategii dotyczącej ogrzewania i chłodzenia, w tym podczas przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii i dyrektywy o efektywności energetycznej, a także o opracowanie ram wspomagających podczas przeglądu wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią⁽²²⁾; podkreśla potencjał wysokowydajnych niskotemperaturowych sieci ciepłowniczych czwartej i piątej generacji; zauważa, że mogą one ogrywać ważną rolę w racjonalnej pod względem kosztów dekarbonizacji ogrzewania na obszarach miejskich i przemysłowych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że sieci ciepłownicze i chłodnicze będą kwalifikowały się do finansowania w oparciu o zmienione rozporządzenie ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, i apeluje o uwzględnienie ich jako potencjalnych projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania na podstawie rozporządzenia TEN-E; wzywa ponadto Komisję, aby uwzględniła infrastrukturę ciepłowniczą i magazynowanie energii cieplnej podczas opracowywania dziesięcioletnich planów rozwoju sieci dla Europejskiej Sieci Operatorów Systemów Przesyłowych Energii Elektrycznej (ENTSO-E) i Europejskiej Sieci Operatorów Systemów Przesyłowych Gazu (ENTSO-G); z zaniepokojeniem odnotowuje niski wskaźnik wymiany starych i nieefektywnych systemów ogrzewania; z zadowoleniem przyjmuje trwający przegląd prawa wtórnego dotyczącego etykietowania energetycznego i ekoprojektu ogrzewaczy pomieszczeń i wody oraz urządzeń chłodzących; podkreśla potencjał narzędzi cyfrowych do inteligentnego zarządzania energią i konieczność zapewnienia jednocześnie cyberbezpieczeństwa i ochrony danych;

13. przypomina, że transformacja energetyczna będzie wymagać rocznych inwestycji w infrastrukturę wynoszących od 520 do 575 mld EUR oraz odpowiedniego i skutecznego wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych; wzywa Komisję, aby opracowała włączające, zintegrowane i realistyczne planowanie scenariuszy, uwzględniające ponadto efektywność energetyczną i integrację systemów energetycznych, zgodnie z planem inwestycyjnym na rzecz zrównoważonej Europy;

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 75.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1.

⁽²¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

⁽²²⁾ Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią.

Środa, 19 maja 2021 r.

zauważa potrzebę przestrzegania kryteriów zrównoważonego inwestowania określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje⁽²³⁾ oraz stosowania narzędzi finansowych, które są w pełni zgodne z celami w zakresie klimatu i energii na 2030 r. oraz celem osiągnięcia neutralności klimatycznej najpóźniej do 2050 r., aby mieć pewność, że nie powstaną aktywa osierocone; podkreśla, że różne europejskie programy i instrumenty finansowe odgrywają kluczową rolę we wspieraniu transformacji energetycznej; podkreśla, że ze względu na cel, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej, trzeba zadbać o to, aby korzystanie z takich źródeł energii jak gaz ziemny miało jedynie przejściowy charakter; podkreśla, że przy integracji systemów należy w jak największym stopniu wykorzystać istniejącą infrastrukturę energetyczną, co może przyczynić się do opłacalnej transformacji w wielu sektorach;

14. uwypukla znaczenie oceny ex ante i prognozowania potrzeb w zakresie środków służących efektywności energetycznej, integracji systemów lub nowej infrastruktury produkcji, wzajemnych połączeń, przesyłu, dystrybucji, magazynowania i konwersji energii w celu optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury energetycznej w gospodarce neutralnej dla klimatu, przy czym należy zapewnić jej opłacalność finansową, środowiskową i społeczną oraz oszczędność kosztową i jednocześnie unikać zarówno efektu uzależnienia, jak i aktywów osieroconych; podkreśla, że w przypadku technologii niezbędnych do osiągnięcia neutralności klimatycznej ważne jest przestrzeganie zasady neutralności technologicznej, gdyż pewne technologie, które będą potrzebne w najbliższej przyszłości, nadal wymagają inwestycji w badania naukowe i rozwój; domaga się, by każdy projekt infrastrukturalny przewidywał scenariusz alternatywny oparty na ograniczeniu popytu lub na integracji sektora przed realizacją;

15. z zadowoleniem przyjmuje publikację nowej strategii UE na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych; podkreśla, że szybki rozwój morskich wysp energetycznych ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia do 2030 r. celu dotyczącego zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych; uważa, że strategia ta stwarza szansę przyspieszenia produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, zwiększenia bezpośredniego wykorzystania energii elektrycznej oraz wsparcia pośredniej elektryfikacji, na przykład za pomocą paliwa wodorowego i paliw syntetycznych; apeluje w związku z tym o wszechstronny przegląd przepisów Unii dotyczących infrastruktury energetycznej oraz ukierunkowany przegląd odpowiednich wytycznych w sprawie pomocy państwa, aby propagować upowszechnianie wszystkich źródeł energii odnawialnej; zwraca uwagę na możliwości obywateli, przemysłu i sektora publicznego, jeśli chodzi o większe wykorzystywanie energii słonecznej na poziomie dystrybucji; wzywa państwa członkowskie, aby uprościły procedury wydawania zezwoleń oraz usunęły bariery administracyjne utrudniające produkcję energii ze źródeł odnawialnych;

16. wzywa Komisję, aby potraktowała przegląd rozporządzenia TEN-E jako okazję do zapewnienia jego pełnej spójności z celem neutralności klimatycznej; podkreśla, że zasady redukcji emisji, cyfryzacji i integracji systemów energetycznych powinny zostać zapisane w celach rozporządzenia i dziesięcioletnich planach rozwoju sieci, a także w dłuższym okresie planowania stosownie do celu neutralności klimatycznej, aby m.in. uniknąć kosztów osieroconych; podkreśla, że inwestycje w cyfryzację istniejącej infrastruktury mogą znacznie udoskonalić zarządzanie nią dzięki zastosowaniu cyfrowych bliźniaków, algorytmów lub sztucznej inteligencji; popiera rozszerzenie zakresu rozporządzenia na infrastrukturę energetyczną taką jak infrastruktura magazynowania i infrastruktura wodorowa; apeluje o zintegrowany, skoordynowany plan sieciowy, który będzie stopniowo obejmował wszystkie nośniki energii i całą infrastrukturę; podkreśla, że infrastruktura systemu energetycznego powinna być zintegrowana z systemami cyfrowymi i transportowymi;

17. zachęca Komisję, aby w toku przeglądu dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii zaproponowała – na podstawie szczegółowej oceny skutków – bardziej ambitne środki i cele, które pozwolą zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych we wszystkich sektorach; podkreśla potrzebę przyspieszenia transformacji w kierunku systemu energetycznego opartego na energii ze źródeł odnawialnych oraz szybszej elektryfikacji sektorów zastosowań końcowych, tam, gdzie to możliwe, z uwzględnieniem kosztów i efektywności energetycznej;

18. wyraża zadowolenie z przyjęcia strategii „fala renowacji” dla Europy, która przyspieszy przyjmowanie środków w zakresie efektywności energetycznej i efektywnego gospodarowania zasobami oraz zwiększy zastosowanie odnawialnych źródeł energii w budynkach w całej UE; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej brały pod uwagę synergie między sektorem energetycznym a sektorem budynków; podkreśla, że renowacja istniejących zasobów budowlanych będzie uzupełnieniem dekarbonizacji produkcji energii;

19. dostrzega osiągnięte dotychczas postępy w integracji rynku energii UE z rynkami stron Wspólnoty Energetycznej; podkreśla znaczenie promowania współpracy w obszarze energii ze źródeł odnawialnych; podkreśla potrzebę wzmocnienia mechanizmów współpracy transgranicznej w toku planowanego przeglądu dyrektywy dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii;

⁽²³⁾ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

Środa, 19 maja 2021 r.

20. wyraża zadowolenie z przyjęcia europejskiej strategii dotyczącej wodoru; podkreśla, że budowę łańcucha dostaw odnawialnego wodoru w Europie należy traktować priorytetowo, aby wspierać przewagę pioniera, konkurencyjność przemysłu i bezpieczeństwo dostaw energii; jest przekonany, że odnawialny i niskoemisyjny wodór może pomóc w zmniejszeniu trwałych emisji, takich jak emisje z procesów przemysłowych i transportu ciężkiego, w których bezpośrednia elektryfikacja może być ograniczona ze względu na niską oszczędność kosztową lub z powodów technicznych, społecznych i środowiskowych; przypomina o konieczności przyspieszenia dekarbonizacji istniejącej produkcji wodoru; popiera uruchomienie ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania w obszarze wodoru; wzywa Komisję, aby opracowała kompleksowe ramy klasyfikacji i certyfikacji nośników gazowych w oparciu o kryteria ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia oraz kryteria zrównoważonego rozwoju, zgodnie z podejściem określonym w dyrektywie dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii; podkreśla, że taka klasyfikacja ma ogromne znaczenie dla uczestników rynku, władz i konsumentów; podkreśla potrzebę opracowania solidnych ram i odpowiedniego poziomu bazowego, aby zapewnić wykorzystanie wystarczających dodatkowych zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych proporcjonalnie do zapotrzebowania na odnawialny wodór; wzywa Komisję do uwzględnienia tej różnorodności potrzeb w planowanych wnioskach ustawodawczych; wzywa Komisję, aby zagwarantowała uczciwą i faktyczną konkurencję między wodorem importowanym od partnerów międzynarodowych i wodorem produkowanym w UE;

21. podkreśla rolę, jaką bezpieczne dla środowiska wychwytywanie, składowanie i utylizacja dwutlenku węgla (CCUS) mogą odegrać w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu; popiera zintegrowany kontekst polityki mający stymulować upowszechnianie bezpiecznych dla środowiska zastosowań CCUS, które zapewniają redukcję netto emisji gazów cieplarnianych, tak aby przemysł ciężki stał się neutralny dla klimatu, w przypadku gdy brakuje innych metod bezpośredniej redukcji emisji; odnotowuje wniosek Komisji w sprawie zwoływania corocznego europejskiego forum ds. CCUS w ramach Przemysłowego Forum Czystej Energii, aby dodatkowo analizować opcje wspierania takich projektów; przypomina o potrzebie priorytetowego traktowania bezpośrednich redukcji emisji oraz działań służących utrzymaniu i wzmocnieniu naturalnych pochłaniaczy i rezerwuarów w UE, na przykład w drodze zrównoważonej gospodarki leśnej;

22. podkreśla, że transport może być istotnym czynnikiem ułatwiającym upowszechnianie energii ze źródeł odnawialnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zaproponowały korzystne ramy polityczne i ambitne cele oparte na zasadzie neutralności technologicznej wśród technologii niezbędnych do osiągnięcia neutralności klimatycznej, co będzie sprzyjać sprawiedliwej, przystępnej cenowo i wyważonej transformacji w kierunku dekarbonizacji wszystkich rodzajów transportu pasażerskiego i towarowego, w tym publicznych flot i sieci, transportu drogowego, morskiego, śródlądowego, kolejowego i lotniczego, przede wszystkim w drodze elektryfikacji, a tam, gdzie nie jest to możliwe, poprzez stosowanie paliw produkowanych w sposób zrównoważony; z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji dotyczącą rozmieszczenia miliona stacji ładowania pojazdów elektrycznych w związku z przeglądem dyrektywy 2014/94/UE; wzywa Komisję, aby zachęcała producentów samochodów do tworzenia możliwości ładowania pojazd-sieć; podkreśla konieczność dostosowania sieci elektryfikacji i infrastruktury paliw alternatywnych do potrzeb europejskiej floty pojazdów, a także wsparcia innych gotowych do zastosowania rozwiązań, zwłaszcza w węzłach transportowych; podkreśla potencjał współpracy wewnętrznej w obszarze dekarbonizacji transportu transgranicznego; podkreśla w związku z tym niewątpliwą rolę Wspólnoty Transportowej i Komisji w tworzeniu synergii z państwami sąsiednimi oraz przyspieszaniu transferu norm UE dotyczących emisji z transportu; podkreśla znaczenie transportu publicznego, jeśli chodzi o ograniczanie zapotrzebowania na energię, oraz potrzebę rozwoju i rozszerzenia zasięgu niskoemisyjnego transportu publicznego na obszarach zarówno miejskich, jak i wiejskich;

23. podkreśla, że istnieją sektory, w których zwiększa się zużycie energii, takie jak sektor transportowy, sektor turystyki i sektor ICT; wspiera Komisję w analizie synergii między sieciami ciepłowniczymi i chłodniczymi a źródłami niemożliwego do uniknięcia ciepła odpadowego; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do zapewnienia neutralności klimatycznej centrów danych do 2030 r. zawarte w strategii cyfrowej UE; wzywa Komisję, aby zaproponowała plan działania na rzecz udziału sektora turystyki w procesie integracji systemu energetycznego, zwracając uwagę m.in. na propagowanie turystyki kolejowej, „miękkiej” mobilności i elektromobilności oraz tworzenie społeczności energetycznych działających w obiegu zamkniętym w sektorze zrównoważonej turystyki;

Bilansowanie systemów energetycznych

24. zauważa, że utrzymanie równowagi sieci elektroenergetycznych oraz zarządzanie szczytami zapotrzebowania i produkcji będzie bardziej złożone z powodu coraz bardziej zdecentralizowanego i odnawialnego koszyka wytwarzania energii, i podkreśla w związku z tym rolę reakcji popytu, magazynowania oraz inteligentnego zarządzania energią; podkreśla, że przejście na zdecentralizowaną produkcję energii przynosi wiele korzyści: może sprzyjać korzystaniu z lokalnych źródeł energii, prowadząc do zwiększenia lokalnego bezpieczeństwa dostaw energii, rozwoju społeczności i spójności dzięki zapewnieniu nowych źródeł dochodów i tworzeniu nowych miejsc pracy; przypomina, że państwa członkowskie zachowują swobodę określania swojego koszyka energetycznego, którego dywersyfikacja ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw;

Środa, 19 maja 2021 r.

25. podkreśla, że wzajemne połączenia są ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej dla zapewnienia przesyłu energii ze źródeł odnawialnych do obszarów o największym zapotrzebowaniu i zbilansowania całego systemu energetycznego; podkreśla potrzebę zmaksymalizowania obrotu energią elektryczną i wywiązania się z obowiązku wykorzystania co najmniej 70 % istniejących zdolności połączeń wzajemnych ustanowionego w art. 16 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2019/943; podkreśla, że Komisja i zainteresowane państwa członkowskie powinny wprowadzić skuteczne środki, które pozwolą zaradzić problemowi braku przyłączy morskich w związku z rosnącą rolą energii morskiej w zintegrowanym systemie energetycznym;

26. ubolewa, że do 2020 r. kilka państw członkowskich nie osiągnęło jeszcze celu dotyczącego elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych na poziomie 10 %; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w sprawie podniesienia wyznaczonego na 2030 r. celu dotyczącego elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych do 15 %, pod warunkiem że będzie lepiej wspierać inwestycje krajowe, w czym ma pomóc wykaz projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; zachęca Komisję do wznowienia prac grupy ekspertów ds. celów dotyczących połączeń międzysystemowych;

27. zauważa, że infrastrukturę sieci energetycznej należy dodatkowo usprawnić za pomocą cyfryzacji i automatyzacji, aby zapewnić elastyczność systemu i korzystać z synergii z innymi nośnikami energii; z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez Komisję planu działania na rzecz cyfryzacji w dziedzinie energii, który ma na celu rozwój konkurencyjnego rynku cyfrowych usług energetycznych, zapewniającego prywatność danych i suwerenność oraz wspierającego inwestycje w cyfrową infrastrukturę energetyczną; podkreśla, że inteligentne sieci umożliwią coraz większe rozpowszechnianie zdecentralizowanej i elastycznej energii ze źródeł odnawialnych, a także silnie wzajemnie połączonych systemów energii elektrycznej;

28. przypomina, że europejskie zdolności magazynowania energii stanowią zasadnicze źródło elastyczności i bezpieczeństwa dostaw; podkreśla potrzebę ograniczenia barier regulacyjnych dla instalacji urządzeń do magazynowania; wzywa Komisję, aby w toku planowanego przeglądu dyrektywy 2003/96/WE przeanalizowała, w jaki sposób obniżyć koszty podatkowe i opłaty za przemianę energii i magazynowanie energii oraz wyeliminować potencjalne podwójne opodatkowanie projektów magazynowania; przypomina, że ważne jest zapewnienie pełnej interoperacyjności różnych systemów transportu i magazynowania, w tym systemów o znaczeniu transgranicznym i połączonych z państwami trzecimi; nalega na Komisję, aby przeprowadzając przegląd tej dyrektywy, unikała nieuzasadnionych zakłóceń rynku kosztem innych źródeł energii i negatywnych skutków dla konsumentów;

29. wzywa państwa członkowskie do poprawy dostępu do kapitału dla wszystkich projektów magazynowania energii, z naciskiem na modernizację istniejącej infrastruktury; wzywa Komisję, aby w kolejnym wykazie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz w toku przeglądu wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią wzięła ponadto pod uwagę potrzebę rozwoju infrastruktury magazynowania;

30. zauważa z niepokojem dużą zależność UE od importu akumulatorów litowo-jonowych; z zadowoleniem przyjmuje zatem podejście określone w strategicznym planie działania na rzecz baterii⁽²⁴⁾, w szczególności dywersyfikację źródeł surowców, rozwój rozwiązań alternatywnych dla metali ziem rzadkich, pełne wykorzystanie unijnej polityki handlowej do zapewnienia zrównoważonych i bezpiecznych dostaw oraz rozwój zachęt do tworzenia obiegu zamkniętego, a także ustanowienie europejskiego sojuszu na rzecz baterii;

31. przypomina o uzupełniającej roli, jaką technologie „power-to-X” mogą odegrać w bilansowaniu sieci w celu przezwyciężenia wąskich gardeł infrastrukturalnych, w transporcie energii oraz zapewnianiu elastyczności i sezonowego magazynowania energii cieplnej i elektrycznej, ponieważ łatwo je zintegrować z istniejącą infrastrukturą; jest przekonany, że technologie te pomogą zintegrować rosnący udział energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych; zauważa, że trzeba rozwijać zdolności magazynowania wodoru;

32. przypomina o znaczeniu wzajemnych połączeń i współpracy między operatorami sieci; z zadowoleniem przyjmuje utworzenie regionalnych centrów koordynacyjnych na podstawie rozporządzenia (UE) 2019/943; uważa, że operatorzy systemu przesyłowego powinni stosować zintegrowane i międzysektorowe podejście do przyszłego planowania sieci, a także zachować zgodność z celami dotyczącymi klimatu i energii oraz krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu;

33. zwraca uwagę na korzyści wynikające z systemu wielokierunkowego, w którym konsumenci odgrywają aktywną rolę w dostawach energii; przypomina, że państwa członkowskie muszą zapewnić wszystkim obywatelom prawo do produkcji, konsumpcji i magazynowania własnej energii indywidualnie lub jako społeczność, i w związku z tym podkreśla rolę, jaką w przejściu od systemu energetycznego opartego na podaży do systemu energetycznego opartego na

⁽²⁴⁾ Załącznik II do komunikatu Komisji z dnia 17 maja 2018 r. zatytułowanego „Europa w ruchu. Zrównoważona mobilność dla Europy: bezpieczna, połączona i ekologiczna” (COM(2018)0293).

Środa, 19 maja 2021 r.

zapotrzebowaniu odgrywają opcje elastyczności, umożliwiając aktywnym konsumentom reagowanie na zapotrzebowanie za pomocą rozwiązań cyfrowych w pełni zgodnych z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych⁽²⁵⁾; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zbadały, w jaki sposób można dalej pobudzać rozwój europejskiego rynku elastyczności po stronie popytu za pomocą m.in. wspólnych norm dotyczących elastyczności zastosowań końcowych, oceny potencjalnych korzyści i wpływu na koszty systemu energetycznego; z zadowoleniem przyjmuje elastyczne zintegrowane systemy energetyczne, których celem jest optymalizacja sektora sieci ciepłowniczych/chłodniczych, a także stosowanie wydajnej i elastycznej, wysokosprawnej kogeneracji przyczyniającej się do zbilansowania sieci energetycznej, racjonalnego pod względem kosztów wykorzystania odnawialnych źródeł energii i włączenia ciepła resztkowego na szczeblu lokalnym/regionalnym; apeluje o szybkie wdrożenie dyrektywy (UE) 2019/944 oraz jej przepisów dotyczących odpowiedzi odbioru;

34. podkreśla rolę, jaką może odgrywać elektromobilność jako forma inteligentnej integracji sektora energetyki i sektora transportowego dzięki odblokowaniu zdolności w zakresie elastyczności; podkreśla, że elektryfikacja sektora transportowego, ograniczając zapotrzebowanie na importowane paliwa kopalne, może zwiększyć strategiczną autonomię energetyczną Unii; podkreśla potencjał magazynowania i elastyczności wynikający z zastosowania technologii „pojazd-sieć” oraz zauważa, że będzie to wymagać interoperacyjności systemów energetycznych i pojazdów elektrycznych;

35. przypomina, że aby zapewnić odporność systemu energii elektrycznej, należy uwzględnić zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa w sektorze energetycznym; podkreśla, że coraz większa liczba skomunikowanych produktów, takich jak urządzenia grzewcze, pojazdy elektryczne i inteligentne liczniki, może zwiększać narażenie systemu energii elektrycznej na cyberataki; wzywa Komisję, aby szybko zajęła się zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa i ustaliła w kodeksie cyberbezpieczeństwa sieci energetycznej wysoki poziom ochrony cyberbezpieczeństwa produktów skomunikowanych;

36. podkreśla, że oparty w większej mierze na odnawialnych źródłach energii, bardziej zdecentralizowany i lepiej zintegrowany system energetyczny wymaga lepszego prognozowania zapotrzebowania na energię oraz dostosowywania w czasie rzeczywistym dostaw i magazynowania energii z różnych nośników energii; w związku z tym podkreśla kluczową rolę cyfryzacji przetwarzania danych statystycznych i meteorologicznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby rozwijały wewnętrzny rynek cyfrowych technologii energetycznych, chroniąc jednocześnie prywatność i dane osobowe konsumentów; zachęca państwa członkowskie, aby w celu wykorzystania potencjału elastyczności popytu na poziomie budynków przyjęły wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci opracowany na podstawie dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków⁽²⁶⁾; podkreśla, że będzie to wymagać większej liczby wspólnych norm dotyczących wymiany danych; wyraża zadowolenie, że Komisja zamierza przyjąć plan działania w sprawie cyfryzacji energetyki, aby promować czołową pozycję UE w dziedzinie technologii oraz umożliwić stworzenie bardziej zintegrowanego systemu energetycznego wyposażonego w inteligentne rozwiązania w określonych sektorach (takie jak inteligentne sieci, wydajniejszy i bezpieczniejszy transport oraz oszczędność energii w budynkach) i zwiększenie finansowania w latach 2021–2027;

37. przypomina o kluczowej roli Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki w integracji systemów energetycznych oraz wdrażaniu unijnych przepisów dotyczących energii; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by upewniły się, że agencja ta posiada wystarczające środki do realizacji zadań;

Zapewnienie wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom dostępności i przystępności cenowej energii

38. przypomina, że podstawowym celem działań UE w dziedzinie energii jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku z uwzględnieniem potrzeby zachowania i poprawy stanu środowiska; wzywa Komisję, aby podjęła niezbędne środki, które zapewnią właściwe funkcjonowanie rynków energii, zagwarantują pełne wdrożenie dorobku prawnego w dziedzinie wewnętrznego rynku energii, w tym pakietu „czysta energia”, ujednoczą prawa konsumentów w sektorach gazu i ogrzewania z prawami konsumentów energii elektrycznej, a także pomogą im we wnoszeniu wkładu w dekarbonizację gospodarki; podkreśla znaczenie ukierunkowania klientów na najbardziej energooszczędne i opłacalne warianty dekarbonizacji za pomocą cen, które właściwie odzwierciedlają wszystkie koszty zastosowanego nośnika energii; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę przeglądu dyrektywy 2003/96/WE i i przekształcenia jej w instrument dostosowujący politykę podatkową do celów dotyczących energii i klimatu na 2030 r. i 2050 r.; wzywa Komisję i państwa

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

Środa, 19 maja 2021 r.

członkowskie do włączenia do tej dyrektywy celów klimatycznych; podkreśla potrzebę przeglądu jej zakresu oraz zróżnicowania gazów kopalnych, gazów niskoemisyjnych i gazów ze źródeł odnawialnych w celu pobudzenia rozwoju zrównoważonych rozwiązań alternatywnych; wzywa państwa członkowskie do zniesienia zbędnych podatków i opłat, aby zapewnić zharmonizowane opodatkowanie, promować innowacyjne ekologiczne technologie oraz zapewnić konkurencyjne koszty energii w Europie; wzywa państwa członkowskie, aby dążyły do wycofania bezpośrednich i pośrednich dopłat do paliw kopalnych;

39. zgadza się z analizą Komisji dotyczącą konieczności dalszych prac prowadzących do stopniowego wycofania dopłat do paliw kopalnych, potrzeby zapewnienia spójniejszych sygnałów cenowych we wszystkich sektorach energetycznych i w państwach członkowskich, braku spójności, jeśli chodzi o wysokie należności i opłaty niezwiązane z energią ponoszone przez konsumentów energii elektrycznej, oraz braku internalizacji kosztów zewnętrznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby rozwiązały znane problemy za pomocą skutecznych środków regulacyjnych;

40. jest przekonany o konieczności zachęcania konsumentów energii do większej aktywności; z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie nowych przepisów ustanowionych w dyrektywie (UE) 2019/944, które umożliwiają aktywnym konsumentom pełne uczestnictwo w rynku i czerpanie korzyści z ich działań; wzywa Komisję do oceny utrzymujących się przeszkód dla ułatwiania rozwoju konsumpcji własnej energii odnawialnej i społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej, w szczególności w przypadku gospodarstw domowych o niskich dochodach i słabszych gospodarstw domowych oraz odbiorców przemysłowych; apeluje, aby w planowanej kampanii informacyjnej przekazano konsumentom przejrzyste informacje na temat wpływu wyborów energetycznych na klimat;

41. podkreśla potencjał, jaki tkwi we wzmocnieniu pozycji konsumentów w zintegrowanych systemach energii ze źródeł odnawialnych w obszarze produkcji, zużycia, magazynowania i sprzedaży energii; uważa, że zapewnia to także społecznościom energetycznym działającym w dziedzinie energii odnawialnej możliwości zwiększania efektywności energetycznej na poziomie gospodarstw domowych oraz wspierania walki z ubóstwem energetycznym;

42. ponownie przypomina o potencjale społeczności energetycznych i mikro sieci, jeśli chodzi o zwiększanie dostępu do bardziej zrównoważonej energii, zwłaszcza w przypadku obszarów oddalonych i wyspiarskich oraz regionów najbardziej oddalonych; podkreśla, że konieczna jest integracja tych obszarów z transeuropejskimi sieciami energetycznymi oraz opracowanie projektów, które zapewnią samowystarczalność energetyczną wysp lub grup wysp opartą na źródłach odnawialnych, na wzór projektu Tilos zrealizowanego w ramach programu „Horyzont 2020”;

43. wzywa Komisję, aby zaproponowała przepisy umożliwiające obywatelskim społecznościom energetycznym dalsze uczestnictwo w integracji systemu energetycznego, na przykład w drodze podłączenia do sieci ciepłowniczych, systemów ładowania w ramach elektromobilności oraz urządzeń do magazynowania lub reagowania na popyt obok produkcji energii ze źródeł odnawialnych;

Zapewnienie europejskiej pozycji lidera w zakresie zrównoważonych technologii energii odnawialnej

44. przypomina, że jednym z celów unii energetycznej jest zmniejszenie naszej zależności od importu oraz zapewnienie bezpieczeństwa dostaw i niezależności technologii; wzywa UE, aby wyciągnęła wnioski z obecnego kryzysu gospodarczego i dążyła do osiągnięcia większej autonomii w strategicznych łańcuchach wartości; uważa, że stworzenie synergii może przyczynić się do osiągnięcia tego celu;

45. podkreśla znaczenie, jakie ma zwiększenie konkurencyjności technologii europejskich dla wspierania autonomii UE w strategicznym sektorze energetycznym; wzywa Komisję do wspierania badań i innowacji za pośrednictwem różnych funduszy strukturalnych i sektorowych; przypomina o wiodącej pozycji Unii w skali światowej w dziedzinie technologii satelitarnych pomiarów emisji, w szczególności o usłudze programu Copernicus w zakresie monitorowania atmosfery; przypomina o wiedzy eksperckiej Europejskiego Centrum Prognoz Średnioterminowych w dziedzinie prognozowania pogody, a zatem przewidywania zmian w zapotrzebowaniu na energię; wzywa Komisję, aby rozważyła dalsze technologie wspierające, które przyczynią się do stworzenia odpornego na zmianę klimatu i zintegrowanego systemu energetycznego, m.in. tam, gdzie Europa odgrywa wiodącą rolę na arenie międzynarodowej i w krajowych łańcuchach wartości;

46. odnotowuje z niepokojem, że w konkluzjach sprawozdania na temat stanu unii energetycznej z 2020 r. zwrócono uwagę na coraz mniejsze inwestycje w badania naukowe i innowacje w dziedzinie czystych technologii energetycznych; przypomina o decydującej roli wsparcia UE dla badań naukowych i innowacji, zwłaszcza innowacji radykalnych; z zadowoleniem przyjmuje zwiększony budżet na badania naukowe w programie „Horyzont Europa” oraz ustanowienie europejskiej przestrzeni badawczej;

47. podkreśla konieczność przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby uwzględniły zmiany strukturalne w sektorze energetyki we wszystkich istotnych wnioskach ustawodawczych w celu ułatwienia transformacji w kierunku neutralności klimatycznej; powtarza obietnicę zawartą w nowym Zielonym Ładzie, że nikt nie zostanie pozostawiony samemu sobie; zauważa w związku z tym, że nadrzędne znaczenie ma zmiana umiejętności

Środa, 19 maja 2021 r.

pracowników w sektorach, które są zagrożone likwidacją w wyniku transformacji ekologicznej; podkreśla wartość ugruntowanej europejskiej wiedzy eksperckiej w obszarze integracji systemów energetycznych oraz wzywa państwa członkowskie, aby doceniały tę wiedzę ekspercką i wspierały jej transfer z sektora energetycznego opartego na paliwach kopalnych do zintegrowanego systemu energetycznego sektorów neutralnych dla klimatu;

48. zwraca uwagę na następujące przełomowe innowacje procesowe i technologie, które należy dalej udoskonalać z perspektywy gospodarki o obiegu zamkniętym i skutecznej strategii integracji sektorowej:

- a) wysoce wydajna, oparta na wodorze odnawialnym produkcja stali, łącząca recykling stali z produkcją trwałych odlewów żelaznych,
- b) system ciepłowniczy z zastosowaniem podziemnego przesyłu nadmiaru ciepła,
- c) inteligentne ładowanie i przesunięcie międzygałęziowe w sektorze transportowym,
- d) zrównoważone zastępowanie produktów petrochemicznych i chemikaliów rolniczych oraz powiązanych z nimi procesów,
- e) nowa generacja produkcji i recyklingu baterii i akumulatorów,
- f) oraz technologie zanurzeniowe dla centrów danych istotnie redukujące potrzeby energetyczne i nadmiar ciepła;

49. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podjęte na rzecz strategicznych łańcuchów wartości; apeluje o uznanie technologii energii ze źródeł odnawialnych za strategiczny łańcuch wartości oraz o ustanowienie sojuszu wspierającego działania służące rozwojowi tych technologii, a także inicjatywy na rzecz poprawy procesów i efektywności energetycznej; wzywa Komisję, aby zapewniła przejrzyste zarządzanie wszystkimi sojuszami, w tym z udziałem MŚP, społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych i niezależnych ekspertów, i jednocześnie zagwarantowała różnorodność geograficzną;

o

o o

50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
